

නවබුන්වලින් හෙළිවන පුරාණ දෝරදත්තික අමුණ

වන්දන රෝහණ විනානාවිච්චි

කපිකාවාරිය - පුරාවිද්‍යාව

මානවශාස්ත්‍ර අධ්‍යයනාංශය - ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්වවිද්‍යාලය

දක්ඛිණ දේශාධිපති පළමුවන පරාක්‍රමබාහු රජු විසින් පුරාණ දක්ඛිණ දේශය හරහා ගලාගිය දැදුරු ඔය (ජජජර නදිය) හරස් කොට කොට්ඨබද්ධ, සුකරනිජජර සහ දෝරදත්තික යනුවෙන් අමුණු තුනක් ඉදිකොට ප්‍රදේශයේ සංවර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය ජලය ලබාගත් බව චූලවංශයේ සඳහන් වේ. දැදුරු ඔය ආශ්‍රිතව කරන ලද පුරාවිද්‍යාත්මක ගවේෂණයක ප්‍රතිඵල ලෙස මෙම පුරාණ අමුණු පිහිටි ස්ථාන හඳුනාගැනීමට හැකියාව ලැබීය. මේ අතරින් දෝරදත්තික අමුණ සම්බන්ධයෙන් එන පුරාවිද්‍යාත්මක සොයා ගැනීම් පිළිබඳව නව තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම මෙම සමමයෝග්‍ය පත්‍රිකාවේ අරමුණවේ.

දෝරදත්තික අමුණ ඉදිකිරීම පිළිබඳව චූලවංශයේ " දැදුරුඔය මැද දෝරදත්තික නම් තැන දිය බස්නාවක් ද, මහ ඇළක් ද කරවා එතැන් සිට උතුරු දොළ (සුකර නිජජර) දක්වා කෙත් කරවා " (මහාවංශය පරි. 68 පෙළ 36 -8) යනුවෙන් සඳහන් වේ. ඒ අනුව මෙම අමුණ පිහිටා තිබුණ ස්ථානයට පහළින් සුකර නිජජර අමුණ පිහිටා තිබෙන බව මෙහි සඳහන් වේ. දැදුරු ඔයේ ප්‍රධාන අතු ගංහා දෙකක් වන හක්වටුනා ඔය සහ කිඹුල්වානා ඔය දැදුරු ඔයට සම්බන්ධවන දෙමෝදර නම් වූ ස්ථානය ආසන්නයේ වර්තමාන ගල්රැල් නමින් හඳුන්වන තැනෙහි දැදුරු ඔය හරහා තිබුණු පුරාණ අමුණක ඉතා ස්වල්ප වූ සාධක ප්‍රමාණයක් හමුවේ. එයට තරමක් ඉහළින් දැදුරු ඔයේ සිට දකුණු දෙසට කපන ලද ඇළ මාර්ගයක අවශේෂ ද හමුවේ. මෙම ස්ථානය සුකර නිජජර යයි හඳුනා ගන්නා ලද අමුණට සැතපුම් 4 පමණ ඉහළින් පිහිටා තිබීමත්, පහළට දිවෙන ඇළ මාර්ගයක ලකුණු තිබෙන බැවින් වංශකථාවට අනුව සළකා බලන විට මෙය දෝරදත්තික අමුණ ලෙසින් නිගමනය කළ හැකිය.

මීටර් 110 ක් පමණ දැදුරු ඔය පළල් වූ ස්ථානයක ඔය මැද පිහිටි ස්වාභාවික දිගේ ගල් පර්වතයක් ආධාර කරගෙන මෙම අමුණ ඉදිකළ බව හඳුනා ගැනීමට පැහැදිලි සාධක තිබේ. ඔයේ වම ඉවුරේ ස්වාභාවික ගල්තලාවේ කර තිබෙන කැපුම් සළකුණු උපයෝගී කරගෙන අමුණ ඉදිරට සම්බන්ධ කරන්නට ඇති බව පැහැදිලි ය. ජලය යට ස්වාභාවික ගල් කපන ලද කාණු සහ වළවල් වලට හැළපෙන පරිදි සකස් කළ ගල් කුට්ටි සවිකර තිබෙන බව දක්නට ලැබේ. විවිධ හැඩතල අනුව කපන ලද ගැඹුරැති කැපුම් සළකුණු සහිත ගල් පුවරු මෙම ස්ථානයේ දක්නට ලැබේ. තැන තැන විසිරී තිබෙන විශාල ගල් පුවරු වලින් පැහැදිලි වන්නේ සෘජුව ම ජල ප්‍රවාහයට මුහුණදීමට හැකිවන ආකාරයෙන් මෙම අමුණ ඉදිකර තිබෙන්නට ඇති බවකි.

